

VESTITORUL

Editată de Episcopia Română Unită cu Roma, Greco-Catolică, Oradea

Oradea, 27 mai

Seria I, Anul XXXII, Nr. 11 (392), 2026

CONFERINȚA INTERNAȚIONALĂ A UNIUNII MONDIALE A PROFESORILOR CATOLICI ORADEA, 23-27 MAI, 2026

Din sumar:

Comunicat: Episcopii Catolici din România, reuniți în sesiune plenară la Alba Iulia - pag. 2; Alocuțiunea Papei Leon al XIV-lea la Rugăciunea *Angelus* - pag. 3; „Oameni și idei care au schimbat lumea” - pag.5; „Grija pentru aproapele și pentru creație” - pag. 10-12; Anatomia unei iluzii: Fereastra Johari între autenticitate și control strategic - pag. 14; Papa Leon al XIV-lea: un an de pontificat - pag.20.

COMUNICAT

Episcopii Catolici din România, reuniți în sesiune plenară la Alba Iulia

În perioada 11–13 mai 2026 s-a desfășurat la Alba Iulia cea de-a 77-a sesiune plenară a Conferinței Episcopilor Catolici din România (CER), care îi reunește pe ierarhii romano-catolici și greco-catolici din țară. Lucrările au fost găzduite de Arhiepiscopia Romano-Catolică de Alba Iulia, în orașul marcat de mărturia și slujirea Venerabilului Episcop Márton Áron.

La inaugurarea lucrărilor au fost prezenți Excelența Sa Monseniorul Giampiero Gloder, Nunțiu Apostolic în România și Republica Moldova, Domnul secretar de stat Ciprian-Vasile Olinici (Secretariatul de Stat pentru Culte), Pr. Thomas Schwartz și Dl. Joachim Sauer de la Renovabis și Pr. Luis Okulik de la Comisia pentru Pastorație Socială a CCEE (Consiliul Conferințelor Episcopale Europene).

Întâlnirea de la Alba Iulia s-a desfășurat sub egida „Anul Episcop Márton Áron”, fiind marcată și de momente comemorative, precum vernisajul expoziției din Palatul Arhiepiscopal. În spirit de comuniune, episcopii au adus mulțumire lui Dumnezeu pentru darul vieții Venerabilului Episcop Márton Áron, celebrând Sfânta Liturghie în străvechea catedrală catolică „Sfân-

tul Mihail” și în biserica greco-catolică „Sfântul Spirit”. Rugându-se pentru pacea în lume, cu ocazia amintirii liturgice a Maicii Domnului de la Fatima, episcopii și-au mărturisit solidaritatea cu Sfântul Părinte Papa Leon al XIV-lea în misiunea sa de apărător al păcii, al sacralității vieții umane, al celor sărmani, persecutați sau suferinzi.

Preasfințitul László Böcskei, Episcop romano-catolic de Oradea, a condus sesiunea în calitate de Președinte CER, avându-l alături pe noul Vicepreședinte, Preafericitul Părinte Claudiu Pop, Arhiepiscop Major al Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică. În conformitate cu statutul CER, a fost ales și cel de-al patrulea membru al Consiliului Permanent: Preasfințitul Virgil Bercea, Episcop greco-catolic de Oradea.

Episcopii au analizat diferite teme de lucru pregătite în comisiile și oficiile CER: tineret, familii, învățământ, viața consacrată și misiune. În mod special au fost studiate propunerile Comisiei pentru Comunicații Sociale în vederea unei prezențe structurate în mass-media din țara noastră, și tematica înaintată de Oficiul pentru Protecția Minorilor în vederea prevenției și a ocrotirii persoanelor vulnerabile, conform legislației civile și bisericești. Au fost analizate propunerile Oficiului Juridic cu privire la modificarea statutului și a regulamentelor interne. Au fost aprobate, totodată, propunerile Confederației Caritas România în vederea unei funcționări mai eficiente în caz de necesitate.

Următoarea sesiune plenară a CER, programată între 21–23 septembrie 2026, va fi găzduită de Arhiepiscopia Greco-Catolică de Alba Iulia și Făgăraș.

Conferința Episcopilor din România, care se reunește de două ori pe an, exprimă unitatea Bisericii Catolice din țară, precum și comuniunea episcopilor cu Succesorul Apostolului Petru, Sfântul Părinte Papa.

Pr. Francisc Ungureanu
Secretar General

VESTITORUL

P.S.S. Virgil Bercea: Președinte

Redacția și administrația:

Pr. Olimpiu Todorean: redactor coordonator

Ioan F. Pop: secretar de redacție

Colaboratori:

Mihaela Caba-Madarasi, Cristian Ciulea, Ioan Dărăbăneanu, Alin Crețu, Maria-Mirela Filimon, Eugen Ivuț, Silvia Pantiş.

Adresa:

410210 - Oradea, str. Ep. Mihai Pavel, 4;

E-mail: olimpiu35@yahoo.it;

Tel: 0722.450.013

Abonamente și difuzare: Diacon **Claudiu Boda**

Magazin „Sfânta Tereza”

Str. Ep. Mihai Pavel nr. 4

410445 - Oradea; Tel: 0744.958.932

I.S.S.N. 1454 - 8526

Foto: © Gyulafehérvári Római Katolikus Érsekség

Alocuțiunea Papei Leon al XIV-lea la Rugăciunea *Angelus*

Poruncile Domnului ne vindecă de iubirile false
10.05.2026

Dragi frați și surori, o duminică frumoasă!

În Evanghelia de astăzi, auzim câteva dintre cuvintele pe care Isus le-a adresat discipolilor Săi în timpul Cinei celei de Taină. Pe măsură ce preface pâinea și vinul într-o expresie vie a iubirii Sale, Cristos spune: „Dacă mă iubiți, veți păzi poruncile Mele” (Ioan 14,15). Această afirmație ne eliberează de concepția greșită că suntem iubiți pentru că păzim poruncile, ca și cum dreptatea noastră ar fi o condiție prealabilă a iubirii lui Dumnezeu. Dimpotrivă, iubirea lui Dumnezeu este temelia dreptății noastre. Păzim cu adevărat poruncile potrivit voinței lui Dumnezeu atunci când recunoaștem iubirea Sa față de noi, așa cum a revelat-o Cristos lumii. Cuvintele lui Isus sunt, deci, o invitație de a intra într-o relație, nu un șantaj sau un ultimatum suspect.

De aceea Domnul ne poruncește să ne iubim unii pe alții așa cum El ne-a iubit (cf. Ioan 13,34): iubirea lui Isus este cea care naște iubirea în noi. Cristos însuși este standardul, măsura iubirii adevărate: iubirea care este fidelă pentru totdeauna, pură și necondiționată. Iubirea care nu cunoaște „dar” sau „poate”; iubirea care se dăruiește fără a căuta să posede; iubirea care dă viață fără a lua nimic în schimb. Pentru că Dumnezeu ne-a iubit primul, putem și noi să iubim, și când îl iubim cu adevărat pe Dumnezeu, ne iubim cu adevărat unii pe alții. Este ca viața însăși: la fel cum numai cei care au primit viață pot trăi, tot astfel numai cei care au fost iubiți pot iubi. (...)

Tocmai pentru că ne iubește, Domnul nu ne lasă singuri în încercările vieții; ne făgăduiește Mângâietorul, adică Avocatul, „Spiritul adevărului” (Ioan 14,17). Acest dar este unul pe care „lumea nu îl poate primi” (ibid.), atât timp cât stăruie în rău, oprindu-i pe cei săraci, excluzându-i pe cei slabi și ucigându-i pe cei nevinovați. Cei care răspund iubirii lui Isus față de toți, pe de altă parte, vor găsi în Spiritul Sfânt un aliat care nu va eșua niciodată: „Îl cunoașteți”, spune Isus, „căci locuiește cu voi și va fi în voi” (ibid.). Putem, deci, să mărturisim despre Dumnezeu, care este iubire, mereu și pretutindeni. (...)

Oferindu-ne iubirea adevărată și veșnică, Isus împărtășește cu noi identitatea Sa de Fiul iubit: „Eu sunt în Tatăl Meu și voi în Mine și Eu în voi” (v. 20). Această comuniune atotcuprinzătoare de viață îl respinge pe Acuzator – adversarul Mângâietorului, duhul opus apărătorului nostru. De fapt, în timp ce Duhul Sfânt este puterea adevărului, Acuzatorul este „tatăl minciunii” (Ioan 8,44), care caută să pună omenirea împotriva lui Dumnezeu și oamenii unii împotriva altora: exact opusul a ceea ce face Isus mântuindu-ne din rău și unindu-ne ca popor de frați și surori în Biserică. (...)

Isus ne atrage spre comuniunea cu Tatăl
17.05.2026

Dragi frați și surori, o duminică frumoasă!

În multe țări din lume se celebrează astăzi solemnitatea Înălțării Domnului. Imaginea lui Isus – ridicat de pe pământ și înălțându-se la cer, așa cum spune Biblia (cf. Fapte 1,1-11) – ne poate face să gândim la acest mister ca la un eveniment îndepărtat din trecut. Dar nu este așa, pentru că suntem uniți cu Isus ca mădularele unui singur trup unite cu capul. Înălțându-se la cer, El ne atrage deci cu Sine spre deplina comuniune cu Tatăl. În această privință, Sfântul Augustin spunea: „înaintarea capului este speranța mădularelor” (Predica 265, 1.2).

Într-adevăr, întreaga viață a lui Cristos este o mișcare de înălțare. Prin umanitatea Sa, El îmbrățișează și implică întreaga lume, ridicând și răscumpărând ființele umane din condiția lor de păcat. Aduce astfel lumină, iertare și speranță acolo unde înainte era întuneric, nedreptate și deznădejde, pentru ca bărbații și femeile să poată atinge victoria pascală definitivă, în care Fiul lui Dumnezeu, murind, „a nimicit moartea noastră și, înviind, ne-a restaurat viața” (Prefața I a timpului pascal).

Înălțarea, deci, nu ne vorbește despre o promisiune îndepărtată, ci despre o legătură vie, care ne atrage și pe noi spre slava cerească, ridicând și extinzând deja orizontul nostru în această viață și îndreptând modul nostru de a gândi, simți și acționa tot mai aproape de măsura inimii lui Dumnezeu. Mai mult, pe această cale a înălțării, recunoaștem calea (cf. Ioan 14,1-6). O găsim de fapt în Isus – în darul vieții Sale, al exemplului și al învățăturilor Sale. O vedem de asemenea trasată pentru noi de Fecioara Maria și de sfinți: cei pe care Biserica îi propune ca modele universale. Papa Francisc obișnuia să vorbească și despre sfinții „de lângă noi” (cf. exortarea apostolică *Gaudete et Exsultate*, 7), cu care trăim în viața de zi cu zi: tați, mame, bunici, oameni de orice vârstă și condiție, care, cu bucurie și angajament, fac efortul de a trăi cu sinceritate după Evanghelie.

Cu ei, cu sprijinul lor și grație rugăciunii lor, putem și noi să învățăm să ne înălțăm zi de zi spre cer. Cum spune Sfântul Paul, trebuie să ne concentrăm asupra a ceea ce este adevărat, drept și vrednic de iubire (cf. Filipeni 4,8) și să punem în practică, cu ajutorul lui Dumnezeu, tot ceea ce am „auzit și văzut” (v. 9). În acest fel, viața divină, pe care am primit-o la Botez și care ne atrage neconștient spre înălțimi, spre Tatăl, poate crește în noi și în jurul nostru și răspândi roadele prețioase ale comuniunii și păcii în lume. Fie ca Maria, Regina Cerului, care ne luminează și ne călăuzește în fiecare clipă, să ne susțină pe drumul nostru.

„Echilibrul care construiește comunitatea Oradiei”

Pe data de 5 mai 2026, în Sala Mare „Traian Moșoiu” a Primăriei Municipiului Oradea, Preasfinția Sa Virgil Bercea a susținut o prelegere adresată funcționarilor publici, având ca temă „Echilibrul care construiește comunitatea Oradiei”. Evenimentul a avut loc la invitația directorului executiv al DMPFI, domnul Marius Moș, și s-a desfășurat în cadrul seriei de întâlniri „DMPFI – creștem împreună”. Întâlnirea a fost gândită ca un moment deschis tuturor funcționarilor publici ai instituției, oferind un prilej de reflecție asupra unor aspecte esențiale ale vieții personale și profesionale, dincolo de responsabilitățile administrative cotidiene.

În cadrul intervenției sale, Preasfinția Sa a subliniat importanța echilibrului ca fundament al unei comunități sănătoase, evidențind trei dimensiuni esențiale: echilibrul interior, echilibrul în viața concretă de zi cu zi și echilibrul inter-uman, care susține relațiile dintre oameni (acasă, în familie și în societate).

Un punct central al reflecției propus de ierarh, a fost armonia dintre minte, inimă și voință, acesta le-a împărtășit celor prezenți: „Mintea ne ajută să gândim, inima ne face să simțim binele pe care dorim să-l împlinim, iar voința ne determină să-l realizăm în mod conștient”. În acest context, a evidențiat necesitatea unui echilibru autentic: „Iubirea fără adevăr devine sentimentalism, iar adevărul fără iubire se transformă în duritate.” Preasfinția Sa Virgil a propus o întrebare esențială pentru fiecare: „Sunt eu cel care are o legătură profundă cu Domnul sau doar cu materia?”, invitând la o reflecție asupra sensului vieții și a raportării la valorile spirituale.

Referindu-se la viața concretă, a arătat că omul trăiește zilnic între nevoile imediate și căutarea sensului profund al existenței. În acest context, munca trebuie înțeleasă și trăită în mod echilibrat: „Nu trebuie nici să devină un scop în sine, care duce la epuizare, dar nici să fugim de ea.” Totodată, ierarhul a subliniat faptul că, deși omul trăiește în lume, nu este limitat la dimensiunea materială, purtând în sine dorința de infinit și de comuniune cu Dumnezeu: „Oricât am agonisi, nu vom fi pe deplin mulțumiți, pentru că suntem creați pentru mai mult.”

În încheiere, Preasfinția Sa a adresat participanților un îndemn la introspecție și autenticitate: „Mă respect eu pe mine, iar mai apoi pe cei din jurul meu, cum o fac?”. A apreciat dedicarea funcționarilor publici în slujba binelui comun al comunității orădene, subliniind că această dăruire supremă trebuie să continue și în viața personală și de familie.

Cristian CIULEA
Biroul de Presă EGCO

Întâlnirea Eparhială a Copiilor

Sâmbătă, 23 mai 2026, la Sanctuarul Eparhial „Maica Domnului”, a avut loc Întâlnirea Eparhială a Copiilor 2026 organizată de Episcopia Greco-Catolică de Oradea prin Biroul Pastoral Eparhial pentru Laici, eveniment care a reunit copii și tineri din parohiile și protopopiatele Eparhiei Greco-Catolice de Oradea, într-o zi de rugăciune, comuniune și bucurie.

Înainte de Sfânta Liturghie, tinerii s-au bucurat de un moment special în care le-a fost prezentat Anul Jubiliar Franciscan prin care se comemorează cei 800 de ani de la moartea Sfântului Francisc de Assisi.

Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie a fost oficiată de Preasfinția Sa Virgil Bercea împreună cu preoții vicari, protopopi, parohi și diaconi veniți pentru a se bucura alături de cei mici de această întâlnire devenită deja o tradiție în viața anuală eparhiei. În cuvântul de învățătură adresat copiilor, episcopul a evidențiat trei daruri pe care Isus le oferă fiecăruia: prezența, iubirea și harul, îndemnându-i pe cei prezenți să le primească și să le împărtășească mai departe celor din jur.

După celebrarea Sfintei Liturghii, în jurul Sanctuarului Eparhial au avut loc numeroase activități dedi-

cate copiilor și tinerilor, menite să întrețină atmosfera de comuniune și prietenie. Participanții au luat parte la discuții pe grupuri, au realizat panouri cu gânduri și impresii de la întâlnire, au servit prânzul împreună și s-au bucurat de momente artistice, dansuri și jocuri interactive.

Cristian CIULEA
Biroul de Presă EGCO

„Oameni și idei care au schimbat lumea”

Asociația Studențească „Coriolan Tămăian” Oradea, alături de Departamentul Oradea al Facultății de Teologie Greco-Catolică din cadrul Universității „Babeș-Bolyai” Cluj Napoca și de Seminarul Teologic Greco-Catolic „Sfinții Trei Ierarhi Vasile, Grigore și Ioan” Oradea, sub egida Episcopiei Greco-Catolice de Oradea, a organizat în perioada 14–16 mai 2026, **Sesiunea de comunicări științifice studențești „Oameni și idei**

care au schimbat lumea”. Evenimentul s-a desfășurat în Aula Magna a Seminarului Teologic Greco-Catolic din Oradea și a reunit studenți și profesori din numeroase centre universitare din țară și din străinătate.

Deschiderea oficială a avut loc în după-amiaza zilei de 14 mai, cu mesajul domnului lect. univ. dr. Ionuț Popescu, director al Departamentului, care a subliniat importanța implicării tinerilor în înțelegerea lumii contemporane. A urmat mesajul Preasfinției Sale Virgil Bercea, Episcop greco-catolic de Oradea, care a pus accentul pe rolul formării personale și al responsabilității în schimbarea societății. În cuvântul inaugural, părintele prof. univ. dr. Cristian Barta, decanul Facultății de Teologie Greco-Catolică a Universității „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca, a vorbit despre legătura dintre credință și rațiune și despre rolul educației în dezvoltarea tinerilor. Prima conferință, a fost una specială. Aceasta s-a intitulat „Când ideile schimbă lumea, iar Inteligența Artificială o accelerează”, fiind susținută de dr. Ioana Drugaș și conf. univ. dr. Marius Drugaș, care au abordat rolul inteligenței artificiale în transformările contemporane, cu accent pe implicațiile etice și educaționale.

În ultima parte a seriei, Preasfinția Sa Virgil Bercea, împreună cu un sobor de preoți, a celebrat Paraclisul Maicii Domnului în fața grotei Sfintei Fecioare Maria din curtea Seminarului. Paraclisul a fost cântat de corul „Schola Cantorum” al Seminarului, coordonat de maestrul Radu Mureșan, la acest moment de comuniune participând atât invitații și participanții la simpozion, cât și numeroși credincioși din Oradea.

Zilele de 15 și 16 mai au fost dedicate comunicărilor științifice susținute de studenți proveniți dintr-o varietate de instituții academice. Au prezentat participanți de la Facultatea de Istorie și Filosofie, Facultatea de Teologie Greco-Catolică (Departamentele Oradea, Blaj și Cluj), și Facultatea de Teologie Ortodoxă a Uni-

versității „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca, de la Facultatea de Istorie a Universității din București, de la Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia (Facultatea de Teologie Ortodoxă), de la Facultatea de Teologie Greco-Catolică a Universității din Prešov (Slovacia), de la Institutul Pontifical Oriental, Universitatea Gregoriană din Roma, de la Facultatea de Științe Socio-Umane a Universității „Lucian Blaga” din Sibiu, de la Facultatea de Litere a Universității din Oradea, de la Institutul Teologic Protestant din Cluj-Napoca precum și de la Institutul Teologic Greco-Catolic „Sfântul Atanasie” din Nyíregyháza (Ungaria). Expunerile studenților au vizat contribuțiile unor personalități religioase și culturale, reflecții asupra formării și educației, teme de filosofie politică, interpretări istorice, analize privind frumusețea, libertatea și responsabilitatea morală, precum și teme literare, spirituale și teologice, punând în dialog perspective din domeniile umaniste și religioase.

Programul simpozionului a inclus celebrarea Sfintei Liturghii alături de participanți în Biserica Seminarului, participarea la Târgul de Carte Gaudeamus și o dublă lansare de carte.

Organizatorii își exprimă recunoștința față de partenerii care au sprijinit desfășurarea evenimentului: Trattoria Seminarului SRL, SGC Stella Maris SRL, Crema Dextra, Black Wolf, Aster Premium, The Store și Editura Galaxia Gutenberg. Mulțumiri speciale se adresează și binefăcătorilor care au dorit să rămână anonimi, contribuind discret la buna organizare a simpozionului.

Simpozionul din acest an a reconfirmat rolul formativ al dialogului interdisciplinar și al cooperării dintre instituțiile de învățământ teologic și umanist. În 2027, Departamentul Oradea va marca o ediție specială, jubiliară, celebrând 20 de ani de simpozioane studențești la Oradea, continuând astfel tradiția de a promova reflecția, cercetarea și dialogul academic.

Prima Spovadă și Împărtășanie solemnă a copiilor din clasa a III-a A

Duminică, pe data de 3 mai 2026, comunitatea Liceului Greco-Catolic „Iuliu Maniu” din Oradea a trăit un moment de aleasă bucurie spirituală: Prima Spovadă și Împărtășanie Solemnă a elevilor clasei a III-a A.

Îmbrăcați în haine de sărbătoare și însoțiți de părinți, de doamnele învățătoare Nicoleta Popa și Anamaria Bodea, copiii au pășit cu emoție și reculegere spre Catedrala Greco-Catolică „Sfântul Nicolae” din Oradea, purtând în suflet nerăbdarea întâlnirii cu Cristos Euharisticul.

Sfânta Liturghie a fost prezidată de Preasfinția Sa, Virgil Bercea, episcopul greco-catolic de Oradea, împreună cu un sobor de preoți și diaconi, în atmosfera luminoasă a timpului pascal, marcată de bucuria salutului creștin: „Cristos a înviat!”, rostit de copii la începutul celebrării. Pe parcursul Sfintei Liturghii, copiii au participat cu atenție și emoție, animând momentele liturgice prin cânt și rugăciune, ca rod al drumului lor de formare spirituală din timpul anului școlar. Glasurile lor curate au însoțit lauda adusă lui Dumnezeu și Preasfintei Fecioare Maria, devenind o mărturie vie a inocenței și a credinței în devenire.

În predica rostită de Preasfințitul Virgil Bercea, după citirea Sfintei Evanghelii, ierarhul le-a amintit celor mici și credincioșilor prezenți despre iubirea necondiționată a Domnului, Cel care ridică omul și nu-l judecă, Cel care este dăruit copiilor în mod solemn în Prima Sfântă Împărtășanie: „Voi trebuie să creșteți mari, frumoși și înțelepți, iar pe drumul vostru vă vor ajuta părinții, bunicii, doamnele învățătoare și preoții; să-i iubiți mult de tot! Toți încearcă să vă ajute ca, atunci când așteptați ceva, să vi se împlinească dorin-

ța, iar apoi să veniți să-i mulțumiți lui Cristos și celor care v-au ajutat. Părinților, aveți niște copii frumoși. Bunul Dumnezeu să vă binecuvânteze și să vi-i țină sănătoși, să le fiți mereu aproape și să le dați această posibilitate de a învăța binele și de a vedea răul și să-i ajutați să fie liberi, să aleagă între bine și rău; atunci veți fi cu adevărat părinți buni, înțelepți și drepți.”

Momentul central al celebrării l-a constituit primirea, pentru întâia dată, în mod solemn, a Sfintei Euharistii – Trupul și Sângele Domnului nostru Isus Cristos –, o întâlnire tainică și profundă, care marchează intrarea conștientă în viața euharistică a Bisericii.

La finalul Sfintei Liturghii, Preasfinția Sa, Virgil Bercea, a oferit daruri simbolice: diplome, cartea „Învățăturile Papei Francisc pentru copii” și o cruce, semne ale iubirii lui Dumnezeu și ale chemării la o viață trăită în credință.

Pregătirea copiilor a fost încredințată, cu grijă și responsabilitate, surorii Ana, profesor de religie, și părintelui spiritual Traian Dobrată, care i-au însoțit pe acest drum al cunoașterii și al trăirii credinței, ajutându-i să descopere frumusețea învățăturii creștine, a celor Zece Porunci, precum și importanța Sfintei Spovezi și a căinței sincere.

Se aduc mulțumiri Preasfinției Sale, Virgil Bercea, pentru paternitatea spirituală și binecuvântare, doamnelor directoare Antonia Nica și Rodica Mureșan, părintelui paroh Ovidiu Duma, precum și părinților și tuturor celor prezenți, care au însoțit, cu rugăciune și emoție, acest moment de lumină din viața copiilor și a comunității.

Prima Spovadă și Împărtășanie solemnă a copiilor din clasa a III-a C

În Duminica a V-a a Paștilor, numită și Duminica Femeii samarince, comunitatea Bisericii „Sfântul Gheorghe” din Oradea a trăit o zi de sărbătoare și har, în jurul Sfântului Altar, unde Preasfințitul Virgil Bercea a celebrat Sfânta Liturghie arhierescă. În cadrul celebrării, copiii claselor a III-a C au primit Prima Spovadă și Împărtășanie solemnă, într-o atmosferă de lumină și bucurie pascală, alături de părinți, profesori și întreaga comunitate.

Biserica s-a umplut încă de la primele ore ale dimineții de glasurile copiilor, de emoția familiilor și de frumusețea unei sărbători în care inocența copilăriei s-a întâlnit cu darul Sfintei Euharistii. Răspunsurile liturgice au fost oferite chiar de copii, coordonați de sora Ana Bot, iar la celebrare au fost prezenți studenții teologi orădeni, preoții de la Seminarul Teologic Greco-Catolic și arhidiaconul Grațian. Pregătirea spirituală și educativă a copiilor pentru acest moment important a fost făcută cu dăruire de doamnele prof. Monica Gaspar și prof. Silaghi Rominadin, cărora episcopul le-a adresat un cuvânt special de recunoștință.

Pornind de la Evanghelia care narează întâlnirea dintre Isus și femeia samarineancă la fântâna lui Iacov (Ev In 4,5-42), Preasfințitul Virgil a vorbit despre setea profundă a omului după iubire, lumină și Dumnezeu. Cu multă apropiere și căldură părintească, episcopul s-a adresat copiilor într-un dialog simplu și profund, explicând simbolul apei în viața omului și în istoria mântuirii. „Este foarte important să ne întâlnim cu Isus așa cum s-a întâlnit femeia. În viața de zi cu zi ne întâlnim cu părinții, colegii, doamnele învățătoare. Este bucuria întâlnirii – îi salutăm, zâmbim, suntem fericiți.

Întâlnirea cu Isus este, la fel, o întâlnire extraordinară”, a spus episcopul, invitându-i pe copii să descopere mereu frumusețea prezenței lui Dumnezeu în viața lor.”

Un moment aparte al omíliei a fost dedicat părinților și dascălilor, cărora episcopul le-a mulțumit pentru misiunea discretă, dar esențială, de a forma inimile și caracterele copiilor. Comparând școala cu o fântână a cunoașterii și a luminii, Preasfinția Sa a evocat tradiția primelor școli greco-catolice, numite odinioară „Fântânile Darurilor”.

„De fapt, școala este fântâna unde aceste doamne transmit cunoașterea. Ei vin însetați la școală, iar prin intermediul lor devin luminoși”, a afirmat episcopul, adresând mulțumiri profesorilor și educatorilor pentru dăruirea lor.

În același timp, ierarhul a evidențiat rolul familiei și al credinței în educația copiilor, apreciind disponibilitatea părinților de a-i conduce pe cei mici spre lumină și discernământ: „Faptul că îi lăsați pe copii să vină la școală, să învețe aici ce este lumina, credința, speranța, îi va ajuta să fie capabili să aleagă între bine și rău.”

În această zi de sărbătoare, Prima Sfântă Împărtășanie a devenit nu doar un moment solemn din viața copiilor, ci și o mărturie vie despre frumusețea credinței trăite în familie, în școală și în comunitatea Bisericii. Iar salutul pascal rostit la final de episcop – „Cristos a înviat!” – a răsunat ca o confirmare a bucuriei și a luminii care au umplut sufletele tuturor celor prezenți.

Team building restaurativ la Stâna de Vale

Asociația Caritas Eparhial Oradea a organizat o activitate de tip *team building* desfășurată în zona montană Stâna de Vale, reunind o parte dintre angajații asociației (17 participanți) din cadrul diverselor servicii ale organizației. Întâlnirea s-a desfășurat într-o abordare restaurativă, având ca obiectiv consolidarea relațiilor profesionale, întărirea coeziunii echipei și crearea unui cadru autentic de conectare între colegi.

Programul a îmbinat sesiuni de lucru cu momente de relaxare și socializare în mijlocul naturii. Această alternanță a contribuit la echilibrul între reflecția profesională și conectarea între participanți.

Pe parcursul activității, echipa a parcurs plimbări în zona Stâna de Vale și a beneficiat de momente de respiro și interacțiune informală, elemente esențiale pentru consolidarea relațiilor interpersonale. Un moment cu o semnificație aparte l-a constituit participarea la Sfânta Liturghie în dimineața zilei de duminică, oferind un cadru de liniște, reflecție și echilibru interior.

Temele abordate în cadrul sesiunilor au vizat diferențele de perspectivă, comunicarea proactivă realizată în mod profesionist în activitatea profesională de zi cu zi. Aceste discuții au contribuit la întărirea spiritului de echipă și la creșterea nivelului de încredere între membrii organizației, facilitând o mai bună înțelegere reciprocă și o colaborare mai eficientă.

Acest tip de activitate reflectă în mod constant preocuparea conducerii Asociației Caritas Eparhial Oradea pentru dezvoltarea resursei umane și pentru susținerea unei echipe stabile, motivate și bine pregătite profesional. Investiția în astfel de procese de formare continuă și consolidare a echipei reprezintă o direcție

importantă în asigurarea calității serviciilor sociale oferite comunității.

La activitate au participat reprezentanți ai conducerii Asociației Caritas Eparhial Oradea, personal din cadrul cantinei sociale, membri ai echipei Centrului rezidențial „Casa Frențiu”, personal de la Centrul de Informare și Consiliere pentru Refugiați Oradea, personal de la sediul central, precum și reprezentanți ai Centrului *after-school* „Sfântul Martin” din Ioaniș.

Prin acest tip de inițiativă, Asociația Caritas Eparhial Oradea își reconfirmă angajamentul față de dezvoltarea continuă a echipei, înțelegând că performanța și calitatea serviciilor sociale sunt direct influențate de investiția constantă în oameni, în relațiile dintre aceștia și în consolidarea unui mediu de lucru bazat pe profesionalism, încredere și sprijin reciproc.

Caritas

Un MAI ca altădată

La Centrul rezidențial „Casa Frențiu”, această zi a fost prilej de sărbătoare și de apropiere sufletească, marcând într-un mod deosebit spiritul tradițional al datei de „1 Mai”. Evenimentul a adus împreună rezidenți, familiile acestora și invitați de seamă, într-o atmosferă caldă și autentic românească.

Ne-au fost alături, cu multă deschidere și bucurie, președintele Asociației Caritas Eparhial Oradea, pr. Olimpiu Todorean, voluntari, doamna Miorița Săteanu, cetățean de onoare al municipiului Oradea, precum și domnul Ioan Fluieras, acordeonistul care ne-a încântat sufletele cu un repertoriu de cântece vechi și noi, readucând în inimile tuturor farmecul muzicii românești.

Cu toate acestea, cei mai importanți oaspeți ai zilei au fost membrii familiilor persoanelor vârstnice pe care le găzduim în centru. Nepoți, fii, fiice, gineri - au venit să petreacă timp de calitate alături de cei dragi. Împreună am servit un meniu tradițional care a amintit de ieșirile la grătar, la iarbă verde, atât de îndrăgite de toți.

Vremea a fost perfectă, completând armonios

atmosfera de sărbătoare. Ne-am bucurat unii de alții, am împărtășit impresii, am depănat amintiri și am creat momente autentice, atât între rezidenți și aparținători, cât și alături de echipa centrului. A fost o zi în care relațiile sociale au fost puse în prim-plan.

Astăzi, familiile au avut ocazia să stea împreună cu părinții sau bunicii lor, să vorbească despre viață, trecut și prezent, într-un cadru relaxat, pe fundalul muzicii românești și al unei mese tradiționale. Ne-am bucurat nu doar de vremea frumoasă, ci mai ales de compania reciprocă și de sentimentul de „împreună”, reamintindu-se câtă valoare au momentele simple, dar pline de bucurie!

Teodora BODA
Coordonator

Întâlnirea Eparhială a Familiilor

Pe data de 17 mai a.c., în Duminica a VI-a după Paști (a Orbului din naștere), la Sanctuarul Eparhial „Maica Domnului” din Oradea a avut loc Întâlnirea Eparhială a Familiilor 2026, cu tema „Spiritualitatea conjugală în viața soților”. La eveniment a fost prezent Preasfinția Sa Virgil Bercea, episcopul greco-catolic de Oradea, care a oficiat Sfânta Liturghie arhierască, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi, în comuniune de rugăciune alături de persoanele consacrate și credincioșii prezenți la sanctuar. Răspunsurile la Sfânta Liturghie au fost date de corul Catedralei „Sfântul Nicolae” din Oradea, condus de doamna Luminița Silvia Popescu.

În cuvântul de învățătură, ierarhul le-a amintit celor prezenți că Cristos este Lumina lumii, iar familia creștină este chemată să trăiască în această lumină prin iubire, iertare, încredere și comuniune:

„Să vă amintiți întotdeauna de iubirea care v-a legat, în momentele grele, și să vă întoarceți la ea, mai ales atunci când nu-l mai suportați pe cel de lângă voi, și să rămâneți acolo, auzind în glasul celui de lângă voi,

cuvântul Domnului.”

La finalul Sfintei Liturghii arhieresti, părintele vicar general Mihai Vătămănelu a susținut o cateheză în fața familiilor și a credincioșilor prezenți la Sanctuarul Eparhial „Maica Domnului”, despre familia creștină, care este un loc viu al prezenței lui Dumnezeu, unde iubirea dintre soți trebuie trăită zilnic prin credință, iertare, rugăciune și grijă reciprocă. Cateheza integrală poate fi lecturată accesând următorul link.

Cristian CIULEA
Biroul de Presă EGCO

Parastas în memoria părintelui martir Mihai Dănilă

În după-amiaza zilei de joi, 21 mai 2026, în localitatea Dijir, județul Bihor, a avut loc Slujba Parastasului pentru părintele Mihai Dănilă, martir al neamului românesc și al Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică.

Slujba de pomenire a fost oficiată de clericii protopopiatului Marghita, în frunte cu părintele Antoniu Chifor, vicar cu preoții și protopop de Marghita, într-un gest de recunoștință și cinstire a memoriei părintelui Mihai Dănilă, cel care și-a jertfit viața pentru credință și pentru idealul unității naționale, oferind generațiilor de astăzi un exemplu de curaj, fidelitate și slujire.

Născut la 14 noiembrie 1888, în localitatea Tîream, într-o familie de țărani credincioși, Mihai Dănilă a urmat studiile la Carei și Oradea, remarcându-se încă din tinerețe prin puternicul său spirit românesc. Din cauza convingerilor sale naționale și religioase, a fost considerat „element primejdios” în timpul formării sale teologice, fiind nevoit să-și continue studiile în mai multe centre academice până la absolvirea acestora la Ungvár (Ujgorod).

Hirotonit preot la 7 ianuarie 1913, părintele Mihai Dănilă a slujit mai întâi în părțile Aradului, iar apoi în parohia Dijir, unde s-a remarcat prin viața sa spirituală profundă, prin dragostea față de oameni și prin implicarea activă în viața comunității. În spiritul idealului „ora et labora”, a unit rugăciunea cu munca și slujirea pastorală cu formarea conștiinței naționale a credincioșilor săi.

După Marea Unire de la 1 Decembrie 1918, părintele Mihai Dănilă a celebrat la Dijir slujbe de mulțu-

mire pentru împlinirea idealului național și a sfințit steagului tricolor, chemând comunitatea la unitate și credință. Pentru acest curaj, a fost arestat și ucis mișelește de trupele secuiești în data de 14 februarie 1919, pe drumul dintre Dijir și Iteu. Acuzat că „a făcut rugăciuni pentru România Mare” și că „a trezit sentimentul național” în rândul credincioșilor săi, părintele Dănilă a devenit unul dintre martirii Bisericii și ai neamului românesc.

Trupul său, găsit de credincioși la câțiva kilometri de parohie, a fost înmormântat inițial la Dijir, iar ulterior reînhumat cu cinste la Popești, după instaurarea administrației românești în zonă.

Prin această comemorare, Biserica Greco-Catolică aduce un nou omagiu memoriei părintelui Mihai Dănilă, păstrând vie amintirea unei vieți jertfite pentru credință, adevăr și iubire de neam.

Biroul de Presă EGCO

„Grija pentru aproapele și pentru creație”

Început de Mai, luna Preacuratei Fecioare Maria! În inima greco-catolicismului românesc, la Blaj, ne-am întâlnit, cu bucurie, delegațiile Reuniunilor Mariane din cele 6 eparhii din țară: Alba Iulia și Făgăraș, București, Maramureș, Cluj-Gherla, Lugoj, Oradea.

Tema aleasă, „*Grija pentru aproapele și pentru creație*”, esență a marianismului, ne-a provocat să meditam la ceea ce reușim să facem spre slujire ca marianiști în asociațiile noastre la nivel diecezan. Delegația noastră a fost formată din Pr. spiritual Orest Nichita, președinta eparhială, d-na Maria Mirela Filimon, vice-președinta eparhială, d-na Silvia Pantiș, președinta R.M. Bobota, d-na Daniela Nichita și responsabilă cu pastorația adulților din Asociațiile laicale, d-na Laura Ologu.

Participarea la cele două Sfinte Liturghii Arhieresti, când „frământarea Cuvântului Evanghelic” s-a îmbinat cu salutul de întâmpinare a noastră, cele două Meditații, rapoartele prezentate de fiecare eparhie, momentele de rugăciune comună, Rozariul și Calea Sfintei Cruci spre Sanctuarul marian arhidiecezan Fecioara Săracilor de la Cărbunari, vizita la Casa Fericitului Ioan Suci, cât și momentele de caldă părtășie au fost dar și binecuvântare.

Cuvintele Preafericirii Sale Claudiu au venit ca „o punere în temă”, caldă întâmpinare și îndemn: „Ce frumos este numele Asociației! Cei reuniți în jurul Maicii Sfinte! Astăzi suntem la Blaj și ne gândim care este misiunea noastră, a Reuniunii Mariane? Nu pot să nu mulțumesc Domnului pentru misiunea pe care o aveți! La fel au fost și mama și bunica, iar Maica Domnului mereu ne arată spre Isus: <Faceți tot ce vă va spune EL!>. Fiecare suntem chemați să dăm o mărturie în fața acestei lumi care nu mai este dispusă să asculte de Dumnezeu... Cu toții suntem marianiști. Mulțumesc lui Dumnezeu văzând cum laicii se implică în viața Bisericii, caută Voia Domnului, arată prin activitatea lor că suntem cu toții o mare familie a lui Dumnezeu, fiindcă nu putem trăi unii fără de alții... De foarte multe ori suntem influențați de număr, în loc de calitate, dar creștinii nu se numără, ci se cântăresc, greutatea fiind iubirea pe care o avem în noi și o împărțim altora, iar mărimea Domnului este iubirea dăruită nouă.”

Lucrările desfășurate în sala de ședințe a Protopiatului de Blaj ne-au ajutat să meditam la rolul pe care îl avem, ca marianiști, în Biserică și în societate, în lumina temei propuse.

În cuvântul său, pr. Ciprian Ioan Suci, spiritualul Reuniunii Mariane la nivel național, a subliniat importanța iubirii aproapelui: „Poruncă nouă vă dau vouă, să vă iubiți unii pe alții și să iubiți pe Domnul!... Este la fel de important să-l iubim pe fratele nostru, chiar dacă este foarte greu, inclusiv noi, preoții, trebuie să învățăm cum să o facem. În acest sens foarte mult avem de învățat de la oamenii simpli. În definitiv vom fi ju-

decați în funcție de iubirea pe care o oferim aproapelui. Să ne facem un obicei din a ajuta, să învățăm unii de la alții cum să devenim mai buni, fiindcă nici unul dintre noi nu este perfect.”

La rândul său, doamna Angela Groza, președinta la nivel național, în cuvântul său de caldă întâmpinare la cea de-a 19-a Întrunire Națională a Reuniunilor Mariane, a subliniat: „...Atâta vreme cât suntem cu Domnul, având-o de îndrumătoare pe Maria, Maica Sfântă, suntem de partea dreptății. Trebuie să avem curajul, tăria să ne manifestăm. Trăim într-o lume dezorientată, aflată în declin spiritual, fiindcă mulți nu mai au grijă de suflet. Noi, prin activitatea noastră îi oferim bucurie și slavă lui Dumnezeu și trebuie să ne străduim să ne facem simțită prezența în Biserică și în societate, în orice aspect al vieții noastre. Este importantă atragerea tinerilor, întâi în biserici, apoi în asociații... Maria este o mamă, un model și ocrotitoare care înfrumusețează toate caracterele și cuprinde tot ce poate fi mai nobil într-un suflet, ea ne ghidează spre <Portul mântuirii, Isus>”.

Meditația oferită de Pr. Protopop Cristian Rus a revelat o realitate ignorată în zilele noastre, grija față de creație și creatură în lumina consecințelor trudei fără de odihnă. „Papa Leon subliniază adesea grija pentru creație, și noi trebuie să înțelegem că suntem creaturi între creaturi. Dumnezeu iubește ceea ce a creat în această lume și să ne bucurăm că facem parte din creația Lui... Ne pasă oare de aproapele nostru, unde nu intră doar cei contemporani, ne pasă inclusiv de cei care se vor naște, care vor întâlni consecințele acțiunilor noastre, cei care încă nu sunt pe Pământ, dar sunt în înțelepciunea și iubirea lui Dumnezeu!? Sabatul este semnul că omul are nevoie de pauză, de odihnă, așa cum spune învățătura, toți, și robul, și roaba, și boul, și măgarul, și fiul robului, toți să se odihnească pentru a fi protejați... În societate cel mai expus este cel mai sărac. Papa Leon atrage atenția că distrugerea naturii nu îi afectează pe toți la fel, ci întâi pe cei săraci, marginalizați și excluși. Grija față de creație reprezintă o chestiune de cre-

(continuare în pag. 11)

(urmare din pag. 10)

dință și de umanitate.”

Pr. Profesor Ciprian Robotin, în Capela Arhierilor, ne-a propus a doua meditație: „Grija față de aproapele și față de mediul înconjurător în accepțiunea unor cunoscuți asceți creștini”. Referindu-se la mesajul Papei Benedict al XVI-lea, Părintele ne-a cerut să observăm o realitate dură: „Atunci când Dumnezeu este prezent, lumea devine un loc primitiv pentru om, iar când Dumnezeu este alungat, pământul devine neprietenos. De aceea suntem chemați să redescoperim vocația de fii ai Tatălui Ceresc, de frați între noi, ocrotind și nu stăpânind acele daruri care sunt bune în ochii lui Dumnezeu, dar care au devenit exploatabile în ochii și în mâinile omului... Trebuie să fim conștienți că vindecarea lumii pleacă de la însănătoșirea noastră, de la grija pentru suflet, înspre purificarea noastră și a naturii de orice lăcomie și orice profanare. Papa se referă mereu la Cartea Genezei ca paradigmă a triplei relații a Creatorului, a ființei umane și a creației: omul, imaginea lui Dumnezeu, este în centrul creației, nu ca stăpân, ci ca un îngrijitor”.

În continuare Pr. Robotin a prezentat cazul Fratelui Mihai Neamțu, căruia în Arhiepiscopia de Alba Iulia și Făgăraș între 2018-2020 i s-a întocmit cauza de beatificare. „Fratele Mihai a privit creația în lumina credinței. Comuniunea intimă cu Dumnezeu i-a adus o cunoaștere efectivă a elementelor naturii fizice, care nu mai erau opace în fața lui, ci își revelau inteligibilitatea și rostul în armonia universală.”

Momentul de prezentare a rapoartelor eparhiale ne-a dezvăluit numărul mare și complexitatea activităților desfășurate, dar și unitatea de acțiune. Ne-am putut recunoaște fiecare în prezentările celorlalți. Ceea ce ne unește pe toți, chiar din întreaga lume, cuprinde Rugăciunea *Sfântului Rozariu* înainte de *Sfânta Liturghie*, *Litania Lauretană* urmată de *Consacrarea la Maica Domnului*, *Devoțiuni la Inima Preasfântă a lui Isus* și *Inima Neprihănită a Mariei*, *Adorații* (Există biserici cu Adorație perpetuă de 15 ani la Cluj, Timișoara, zile întregi de *Adorație* săptămânală, precum și în eparhia de Oradea joi/vineri, etc.), *Acatiste*, *Paraclisul Maicii Domnului*, *Calea Sfintei Cruci* în sanctuare, biserici și locuri special amenajate, *Novene*, exerciții spirituale, cateheze, acțiuni caritative, apostolat ecumenic, activități formative, pregătiri pentru primirea în Reuniunea Mariană, reînnoire anuală a promisiunilor. Avem grupuri ale R.M. pe WhatsApp unde promovăm materiale spirituale și rugăciunea pentru cei bolnavi, aflați în dificultate. Ne este comună participarea la evenimentele legate de Anul Cardinal Iuliu Hossu, iar acum de Anul Sfântului Francisc. Am făcut, noi, orădenii, invitație în plen la Sanctuarul Mănăstirii franciscane „Maica Domnului”, unde se acordă *Indulgența Plenară* și avem expoziție comemorativă Sfântul Francisc. Cu toții participăm la evenimentele eparhiale, Conferințe, Concerte, Lansări de carte, Expoziții,... . Colaborăm cu

Radio Maria și Maria TV. Prilej de convertire, îmbogățire spirituală și împrietenire sunt pelerinajele: Roma, Medjugorje, Lourdes, Fatima, Mariapocs, Sighet, Sanctuarul eparhial Maica Domnului Oradea, Maria Radna, Scăiuș, Cărbunari, Prilog, Șișești, Bogsig, Stăna de Vale, Casa Sfântul Iosif. S-a subliniat contribuția marianiștilor la revistele eparhiale, unde avem rubrică R.M., ni le-am prezentat și dăruit unii altora.

Un moment în program a fost prezentarea revistei R.M. la nivel național „Marianistul”, de către pr. coordonator Anton Rus, care a evidențiat că „revista este o hrană spirituală cu valoare documentară, fiindcă cineva s-a străduit să scrie, consemnând evenimente trăite sau documentându-se pentru articole. Este o comoară care arată că Reuniunea Mariană există, iar credința noastră este vie”.

Moment statutar a fost alegerea noului Comitet Național în urma retragerii d-nelor Angela Groza, președintă națională, și Lucia Ghișe, prim-vicepreședintă națională, și înlocuirea lor cu două doamne propuse din aceleași eparhii, respectiv d-na Claudia Bica, din Eparhia de Alba Iulia și Făgăraș, președintă națională, și d-na Mirela Ana Coman din eparhia de Maramureș, prim-vicepreședintă națională, votate în unanimitate de Comitetul național, format din președintele eparhiale. Durata unui mandat s-a stabilit la 7 ani. S-a propus îmbogățirea Statutului cu o Anexă care să permită numirea de președinte de onoare a celor merituosi, care se retrag. Propuse acum, d-nele Angela Groza și Terezia Pinte, președinta eparhiei de Lugoj.

Fiecare moment al Întâlnirii a fost memorabil prin mesaj, caldă atmosferă și atentă pregătire. Le suntem recunoscători celor implicați. Iziți la Casa Fericitului Ioan Suci, unde dl. Ioan Moldovan ne-a edificat asupra perioadei istorice și a personalității arhierului beatificat, Concluziile formulate de preoții noștri spirituali și momentele de părtășie, totul a fost cu folos, în bucurie. La concluzii, Pr. Orest Nichita a reiterat rolul Reuniunilor Mariane vorbind de influența spirituală în Biserică a marianiștilor, ei fiind adevărată prelungire a muncii preotului, cei care împlinesc munca aceea care face ca planta, care are nevoie de apă, să crească.

Următoarea întâlnire a fost anunțată pentru 2027 la Cluj. Până atunci încercăm să trăim ca apostoli ai iubirii lui Dumnezeu, urmând-o pe Maria, dând mărturie despre **Bucuria** trăirii în har prin dăruire.

Să fim „oameni pentru oameni”, cum ne-a îndemnat Preafericitul Claudiu la predica despre slăbănogul de la scaldătoarea Vitezda, care s-a plâns lui Isus: „Doamne, nu am OM ...!”

Să fim, așa cum ne-a cerut Mama Cerească în cel mai recent mesaj, „ca un izvor de apă cristalină, tămăduitoare, să putem fi întru Dumnezeu și cu Dumnezeu misionari ai iubirii și ai păcii”.

Maria-Mirela FILIMON
Laura OLOGU

Prima Spovadă și Împărtășanie solemnă a copiilor de la Liceul Don Orione din Oradea

„Copiii ne amintesc că credința se primește cu inimă simplă și curată.”
(Papa Francisc)

De sărbătoarea Sfântului Alois Orione (Don Orione), pe 16 mai a.c., comunitatea Liceului Don Orione din Oradea a trăit una dintre cele mai luminoase și emoționante zile ale anului școlar: Prima Spovadă și Împărtășanie solemnă a copiilor din clasele a II-a A și a II-a B. Bucuria acestei întâlniri cu Isus în Sfânta Euharistie a fost pregătită sufletește încă din ziua precedentă, când Preasfințitul Virgil Bercea a celebrat Sfânta Liturghie în Parohia „Duminica Tuturor Sfinților” din Oradea, într-un moment de rugăciune și binecuvântare premergător acestei zile de har din viața copiilor.

Sâmbătă, micii sărbătorii au pășit cu emoție și bucurie spre altar, însoțiți de doamnele învățătoare Laura Bochiș și Raluca Sabău, care i-au călăuzit cu grijă și dăruire pe parcursul pregătirii lor spirituale. Celebrările au fost pregătite cu multă atenție și iubire de către preoții Congregației Don Orione din Oradea, pr. Francisc Lăcătuș și pr. Gabriel Ciubotariu, alături de care a concelebrat în această zi pr. Ștefan Madarasi din parohia greco-catolică Haieu – Băile „1 Mai”.

În cuvântul de învățătură, pr. Francisc Lăcătuș, superior al Centrului Don Orione Oradea, le-a vorbit copiilor și familiilor despre frumusețea vieții de credință, asemănând-o cu o floare care are nevoie de hrană, apă și lumină. Un exemplu concret este cel al florii care, urmând îndeaproape lumina soarelui, a devenit floarea-soarelui. Credința, hrănită de rugăciune și iubire, trebuie să fie îndreptată necontenit spre Cristos, adevărata Lumină a vieții. De asemenea, prin iubire, va transmite mai departe se-

mințele Adevărului. În acest sens, părintele a amintit celebrul îndemn al Sfântului Alois Orione, patronul spiritual al școlii: „Doar caritatea va salva lumea”, chemând întreaga comunitate să transforme iubirea în fapte concrete de bunătate și solidaritate.

Întreaga Sfântă Liturghie a fost animată cu sensibilitate și entuziasm de către copii, sub îndrumarea doamnei profesor Nicoleta Arendaș. Alături de ei s-au aflat părinții, bunicii, frații și toți cei apropiați, care au împărtășit emoția unui moment unic și irepetabil în viața acestor suflete de copii

În solemnitatea și candoarea sărbătorii, copiii și-au încredințat la final viața Maicii Domnului, într-un moment marian desfășurat la Grota din curtea liceului. În rugăciune și cânt, inimile lor curate au fost așezate ocrotirii Fecioarei Maria, ca un început binecuvântat al drumului de credință.

Sub privirea Maicii Sfinte și în lumina lui Cristos Euharistic, copiii au făcut primul pas al unei prietenii care este chemată să dureze o viață întreagă și apoi o veșnicie...

Ziua Împărtășaniei solemnne va rămâne, fără îndoială, o amintire luminoasă în inimile copiilor, ale familiilor lor și ale întregii comunități a Liceului Don Orione, o mărturie vie a credinței de astăzi, a comuniunii și a carității care unește generațiile în jurul Sfântului Alois Orione și al Altarului lui Cristos.

Mihaela CABA-MADARASI
Biroul de Presă EGCO

Prima Spovadă și Împărtășanie solemnă a copiilor din clasa a III-a B

În data de 24 mai 2026, în Duminica a VII-a a Paștilor, a Sfinților Părinți de la Primul Conciliu Ecumenic de la Niceea (325), Preasfinția Sa Virgil Bercea a fost prezent în Parohia Greco-Catolică „Schimbarea la Față” din cartierul Velența, Oradea, unde a oficiat Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie Arhierască, alături de un sobor de preoți. La celebrare au participat elevii clasei a III-a B de la Liceul Greco-Catolic „Iuliu Maniu”, care au primit Împărtășania Solemnă, fiind însoțiți în rugăciune de părinți, bunici și de cadrele didactice.

În cuvântul de învățătură, episcopul le-a vorbit copiilor și tuturor credincioșilor despre iubirea lui Dumnezeu pentru oameni, despre adevăr, bucurie și unitate: „Suntem astăzi cu toții prezenți pentru a celebra Sfânta Liturghie împreună cu voi, cei din clasa a III-a B, care v-ați spovedit, iar toate păcatele au fost iertate. Joi am sărbătorit Înălțarea Domnului, numită în popor și Ispasul, iar duminica viitoare vom celebra Rusaliiile. Ce înseamnă aceasta? Că Isus S-a înălțat la cer și urmează să ni-L trimită pe Spiritul Sfânt. În dialogul cu Tatăl, pe care l-am auzit în Evanghelie, Isus spune: «Păzește-i în numele Tău, pentru ca să fie una, precum Noi una suntem». Apoi adaugă: «Sfințește-i în adevăr». Noi, astăzi, suntem apostolii vremurilor noastre și trebuie să fim bucurători și uniți.

Ce înseamnă că Domnul ne păzește? Înseamnă că ne ocrotește, are grijă părintească de noi și ne ferește de rău. Totodată, El ne păzește și credința. Adevărul ne face liberi și sfinți. Este important să cunoaștem adevărul, să îl apărăm și să îl spunem întotdeauna, mai ales în fața părinților, a dascălilor și în relația cu prietenii. Alegeți mereu adevărul și astfel veți păstra sfințenia.

Dacă suntem ocrotiți, spunem adevărul și trăim în sfințenie, atunci suntem cu adevărat bucurători. Este foarte important să trăim cu bucurie, să nu fim triști, egoiști sau răi, ci buni și iubitori. Mai întâi să-L iubim pe Dumnezeu, apoi pe părinți, bunici, învățători, prieteni și colegi. Dacă rămânem în credință, spunem adevărul și trăim în bucurie, înseamnă că suntem una, așa cum Isus a cerut Tatălui.

Astăzi primiți Sfântă Împărtășanie Solemnă. Îl veți întâlni pe Isus într-un mod cu totul special. Este întâlnirea cu lumina care este Cristos, iar odată ce Îl primiți, deveniți și voi lumină și prieteni ai Lui. Apoi, prin comuniune, deveniți mai apropiați și unii de alții.

Bucurați-vă astăzi! Este un moment foarte frumos din viața voastră. Se vede că toți sunt emoționați și că sunteți minunați. Dragi părinți și bunici, aveți copii minunați. Îngrijiți-vă de ei cu dragoste, creșteți-i frumos și ocrotiți-i, spunându-le mereu adevărul, pentru ca să rămână bucurători și sfinți, în armonie cu cei din jurul lor.”

La finalul Sfintei Liturghii, copiii au primit din partea Preasfinției Sale câte o diplomă, ca amintire a acestui moment unic din viața lor, cel al primirii pentru prima dată, în mod solemn, a Sfintei Euharistii. De asemenea, au fost adresate mulțumiri doamnelor învățătoare Filimon Flavia și Jurj Maria, surorii Ana Bot din Congregația Maicii Domnului pentru coordonarea cântării liturgice și preoților spirituali care s-au ocupat de pregătirea copiilor, părintele Traian Dobrată și părintele Alexandru Fiț.

Cristian CIULEA
Biroul de Presă EGCO

Alin CREȚU

Anatomia unei iluzii: Fereastra Johari între autenticitate și control strategic

Modelul Johari (Luft & Ingham, 1955) este adesea prezentat drept o utopie a „transparenței totale”. În realitate, acesta nu reprezintă un ghid către fericire, ci un instrument de navigație într-un câmp minat social și profesional. Într-o epocă a supravegherii constante, a învăța ce să ocultezi este la fel de vital ca a ști ce să dezvălui.

Geneza Ferestrei Johari este la fel de captivantă ca schema în sine, fiind produsul epocii de aur a psihologiei sociale americane de după cel de-al Doilea Război Mondial. Conceptul a fost elaborat în 1955 de Joseph Luft și Harrington Ingham, în timpul cercetărilor efectuate la Universitatea din California (UCLA) privind dinamica grupurilor. În acea perioadă, exista un interes major pentru mecanismele de interacțiune în echipă și pentru optimizarea cooperării umane după traumele și rigoarea anilor de război. Deși mulți consideră termenul „Johari” ca fiind unul exotic sau filozofic, acesta este, de fapt, un portmanteau ingenios, format prin fuziunea prenumelor celor doi creatori: Joseph și Harrington. Denumirea, apărută cvasi-accidental într-o notă de subsol, s-a impus rapid în mediul academic datorită rezonanței sale particulare.

Apariția acestui model a coincis cu ascensiunea psihologiei umaniste. Spre deosebire de psihanaliza clasică, axată pe patologie, sau de behaviorism, care reducea individul la o entitate ce răspunde mecanic la stimuli, Luft și Ingham au propus o paradigmă centrată pe: **Încredere**: procesul de construcție a punților interumane; **Vulnerabilitate**: resorturile temerii de a ne expune sinele autentic; **Feedback**: mecanismul prin care ne oglindim în percepția celuilalt.

Publicat inițial sub titlul „*The Johari Window, a graphic model of interpersonal awareness*”, conceptul a fost rafinat în 1963 în lucrarea „*Of Human Interaction*”. Autorii au demonstrat că aceste „ferestre” sunt dinamice: într-o relație funcțională, „**Arena**” (zona deschisă) se extinde, în timp ce „**Fațada**” (zona ascunsă) se restrânge. Longevitatea modelului se datorează simplității sale grafice. Luft și Ingham au reușit să traducă densitatea teoriilor abstracte într-un pătrat intuitiv, făcând introspecția accesibilă tuturor, de la studenți la lideri de top.

Totuși, înainte de a analiza „cadrele puterii”, trebuie să admitem că actualul context social este radical diferit de cel din 1955. Dacă atunci modelul deservea grupuri de suport restrânse, bazate pe încredere, astăzi operăm într-un spațiu public saturat de algoritmi și evaluări de performanță neîncetate.

Analiza cadranelor prin prisma raporturilor de putere relevă următoarea dinamică:

1. Arena (Zona Deschisă): Transparența ca risc. Idealul clasic postulează extinderea Ariei. Totuși, în mediul educațional sau corporatist, o deschidere excesivă poate fi o eroare strategică. Transparența nefiltrată erodează autoritatea și vulnerabilizează liderul. Arena nu este necesar să fie neapărat „mare”, ci „relevantă”. Expunerea în fața celor lipsiți de maturitatea necesară pentru a gestiona informația nu este un act de autenticitate, ci o

abdicare de la rolul de ghid.

2. Zona Oarbă: Mitul feedback-ului salvator. Se afirmă adesea că opiniile celorlalți ne vindecă „cecitătea” socială. În realitate, feedback-ul este frecvent viciat de proiecțiile, resentimentele sau limitările observatorilor. A ne recalibra comportamentul doar pentru a reduce acest cadran înseamnă a accepta modelarea noastră după chipul mediocrității colective. Un specialist matur ignoră mare parte din acest „zgomot” pentru a-și proteja viziunea proprie.

3. Fațada (Zona Ascunsă): Armura necesară. Psihologia populară stigmatizează Fațada, etichetând-o drept „duplicitate”. O putem redefini, însă, ca integritate strategică. Omiterea anumitor detalii nu este lașitate, ci un mecanism de conservare. În sisteme rigide, Fațada protejează universul interior al elevului și prestața profesorului. Autenticitatea radicală este un lux pe care puține ierarhii îl permit fără a penaliza individul.

4. Zona Necunoscută: Noul panopticon algoritmic. Dacă în 1955 acest cadran aparținea abisului subconștient, astăzi el este stocat pe servere. Inteligența Artificială ne decodează instinctele și fobiile mai eficient decât o facem noi sau apropiații noștri. „Necunoscutul” a încetat să mai fie un mister metafizic, devenind o marfă. Astăzi, explorarea acestui spațiu nu mai este un act de introspecție, ci o luptă pentru re-aproprierea identității confiscate de algoritmi.

În acest peisaj, „autodezvăluirea” nu mai reprezintă un panaceu. Vulnerabilitatea fără limite este o invitație la manipulare. Organizațiile contemporane încurajează „umanizarea” și extinderea Ariei pentru a face angajatul predictibil, cuantificabil și, în final, ușor de substituit. În educație, a forța un elev să se confeseze într-un sistem care încă glorifică conformismul constituie o formă de cruzime pedagogică.

Cum întrebuițăm, deci, acest instrument fără a cădea în capcana naivității?

- **Gestionarea Ariei:** Oferă doar informațiile care servesc obiectivului profesional. Păstrează „misterul” competenței.

- **Filtrarea Feedback-ului:** Acceptă corecții metodologice, dar protejează-ți esența. Ascultă doar de mentorii a căror excelență este confirmată.

- **Protejarea Fațadei:** Cultivă o conduită profesională impecabilă. Aceasta nu te face inautentic, ci îți protejează umanitatea de eroziunea sistemului.

Succesul nu derivă din măsura în care te expui în Arena publică, ci din rigoarea cu care administrezi granița dintre esență și proiecție. Fereastra Johari rămâne o hartă vitală, dar utilitatea ei depinde de discernământul utilizatorului. Dacă este folosită orbește, conduce la rătăcire; dacă este aplicată critic, devine un instrument de suveranitate personală. Adevărata învățare are loc în „penumbra fertilă”, acolo unde individul are curajul de a nu fi pe deplin descifrat de un sistem care caută doar să-l eticheteze.

În concluzie, maturitatea este o fereastră bine păzită.

Dublă lansare de carte

La Târgul de Carte „Gaudeamus Radio România”, vineri, 15 mai 2026, în Piața Unirii din Oradea, părintele profesor Alexandru Buzalic a lansat volumul „Theos. De Deo ut Uno”, apărut la Editura „Presa Universitară Clujeană” a Universității Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca. În cadrul aceluiași eveniment a fost prezentată și cartea „Părinții Apostolici, primii teologi creștini”, semnată de părintele profesor Călin Ioan Dușe.

Despre volumul lui Alexandru Buzalic a vorbit părintele Florin Tomoioagă, lector universitar dr. la Facultatea de Teologie Ortodoxă din cadrul Universității din Oradea. Acesta a explicat că lucrarea pornește de la termenul grecesc „Theos” și urmărește felul în care Biserica Unită a avut un rol de legătură între Apus și Răsărit. În paginile cărții sunt analizați mari gânditori și teologi ai creștinismului, între care Părinții Capadocieni, Dionisie Areopagitul, Maxim Mărturisitorul, Ioan Damaschinul, Grigore Palama și părintele Dumitru Stăniloae.

Volumul „De Deo ut Uno” tratează tema lui Dumnezeu ca ființă unică și face parte din zona Dogmaticii speciale. Cartea pregătește și tema următoare, dedicată lui Dumnezeu-Treime. Autorul amintește și de importantul manual de teologie din 1958, semnat de Chițescu și Dumitru Stăniloae.

Părintele Florin Tomoioagă a arătat că lucrarea vorbește despre o problemă care ține direct de viața omului și de sensul existenței. El a făcut trimitere la episodul biblic al lui Moise și al rugului aprins, atunci când Moise întreabă cine este Dumnezeu și primește răspunsul „Cel ce sunt”. În același registru este amintit și momentul în care Isus îi întreabă pe oameni, la Cezareea lui Filip, cine spun ei că este. (...)

Despre volumul lui Călin Ioan Dușe a vorbit părintele Alexandru Buzalic. Acesta a spus că lucrarea este importantă pentru cei care vor să înțeleagă mai bine misterul lui Dumnezeu și rolul teologiei patristice. El a subliniat că, într-o lume care propune tot mai multe interpretări doctrinare, creștinii se întorc mereu la cuvântul lui Dumnezeu și la interpretările celor care i-au ascultat direct pe apostoli sau pe Mântuitor.

La rândul său, părintele Călin Dușe a declarat că volumul „Părinții Apostolici, primii teologi creștini” este a opta sa carte publicată la Editura „Presa Universitară Clujeană” și apare în al patrulea an consecutiv de

participare la Târgul „Gaudeamus”.

Autorul a explicat că lucrarea este dedicată Părinților Apostolici, considerați primii continuatori ai mesajului transmis de Apostoli și primit direct de la Isus Cristos. Dacă apostolii au fost martorii direcți ai învățaturii divine, Părinții Apostolici au fost cei care au dus mai departe acest mesaj cu fidelitate.

„Cartea vorbește și despre martiriul unor mari figuri creștine. Clement Romanul a murit în 23 noiembrie 101, fiind legat de o ancoră și aruncat în Marea Neagră. Ignatie Teoforul a fost condamnat și aruncat la lei în Colosseum, în 20 decembrie 107. Sfântul Policarp al Smirnei a fost ars pe rug în Amfiteatrul din Smirna, în 23 februarie 156”, a spus părintele Călin Dușe.

Acesta spune că scrierile Părinților Apostolici păstrează spiritul textelor din Noul Testament și fac legătura între literatura primilor creștini și cea a apologetilor din secolele al II-lea și al III-lea. Mai târziu, a mai spus părintele Dușe, această tradiție avea să fie dezvoltată de Sfinții Părinți și de Conciliile Ecumenice.

La finalul lansării, cei prezenți în cortul de evenimente din Piața Unirii - studenți la Teologie, preoți, profesori, apropiați ai celor doi autori și oameni veniți din interes pentru subiectele discutate - au intrat într-un dialog deschis cu părinții Alexandru Buzalic și Călin Dușe. Au fost puse întrebări despre credință, despre rolul teologiei în lumea de astăzi și despre felul în care aceste volume pot fi înțelese și de oamenii care nu au studii de specialitate. Discuțiile au continuat minute bune după încheierea prezentărilor oficiale, într-o atmosferă caldă și apropiată, mai degrabă ca între oameni care se cunosc de mult decât ca la un eveniment academic.

Pr. Cristian F. SABĂU

PERSOANE, FAPTE, VIEȚI MEMORABILE ÎN ISTORIA BISERICII GRECO-CATOLICE

Domnul Nicoară Gavril (IV)

Vexații din partea Securității

Pr. Cristian Sabău (Pr. C.S.): Dumneavoastră personal, după ce ați ieșit din pușcărie, ați avut de suferit din cauza Securității?

Gavril Nicoară (G.N.): Sigur!

După ce am ieșit din pușcărie, trebuia să mă prezint de două ori pe săptămână la Securitate [plânge]. N-aveam voie decât la munca de jos: la sapă, în șanțuri. Am încercat, dar nu am reușit nicăieri. Am avut probleme și în familie, după atât de mulți ani. Am lucrat un an de zile pe șantier la săpat de șanțuri. [Îmi arată o fotografie] Asta mi-a mai scăpat din foc; uite, asta e soția și fetița când m-au condus pe mine în pușcărie. Fetița asta a mea, care trăiește.

Am lucrat aproape un an de zile pe șantier la șanțuri și mi-am agățat pe paltonul acolo, într-o coadă de lopată, pentru că aveam un palton mai bun. A venit un domn pe acolo: „Dar cu dumneata ce e aici?” „Păi ce să fie, muncesc aici”. „Dar de ce?” „Păi eu am fost deținut politic și n-am voie în altă parte”. „Să vii la birou la mine!” Și m-am dus la birou, și din ziua aceea am scăpat de lopată.

(Pr. C.S.): Cine era?

(G.N.): Șeful de șantier. De azi să nu te mai văd acolo. Dumneata vei fi șef de formație, aici. Și apoi, măi, mi-am redobândit familia pierdută. [La eliberare] mi-a spus Securitatea „Te duci acasă, banditul. Dar fii atent: tu aici vei muri dacă îți umblă gura. [...]”.

E dureros să-ți mai spun ceea ce a urmat. Numai gramul acela de credință m-a readus în familie, că am plecat. M-am adus vreo două săptămâni pe șantier, fără mâncare. Și apoi, am revenit din nou în familie și a trebuit să șterg cu buretele și să încep încet.

(Pr. C.S.): Aceasta prin 1955?

(G.N.): '55 sau '56. Așa și, peste un an și ceva, s-a născut fiul meu Marius și atunci s-au liniștit lucrurile. După nașterea lui, am devenit o familie, pot să spun, sfântă. Ne-am ținut de religie, ne-am ținut de credință. Copiii au crescut. În general, lucrurile au mers bine, în ciuda persecuției, căci mă urmărea Securitatea și pe șantier. Tot timpul aveam dublură pe șantier. Ba îmi trimitea un muncitor, ba îmi trimitea un electrician, tot timpul cât am lucrat. Și eu am făcut lucruri mari, nu am făcut lucruri mici: am făcut Uzina Electrică, am făcut Uzina de Apă, am făcut barajele peste Criș, am făcut Spitalul 1 de sus. Ce n-am făcut? Numeroase blocuri și ce n-am făcut?

Tot timpul am avut coadă; până la Revoluție.

La Revoluție a venit banditul aici, în casa aceea, care a ars, și a zis: „Tovarășe Nicoară, acum totuși, Dumneavoastră sunteți omul nostru”. „Du-te, dom'le, afară de aici! Nu mă face să-ți dau cu ceva în cap. Nu ți-e rușine, porc ordinar? Să nu mai calci în casă la mine!” Am urlat la el. Și a venit nevastă-mea și mi-a zis: „Gabi, dragă, ce ai pățit?” „Da', uite, criminalul și aici mă persecută!!”

Atunci, când a fost Revoluția [decembrie 1989], am luat mașina și am venit aici în stradă și am început să urlu ca un nebun. Am pus steagul pe mașină, și m-am plimbat prin centrul orașului, de unul singur, că n-am avut colaboratori, pentru că tuturor le era frică. Și așa că m-am plimbat prin centru și am strigat tot ce mi-a venit pe sufletul meu. „Gata, fără comuniști!” Și așa am scăpat de comuniști. De fapt, n-am scăpat, pentru ca l-au băgat pe B., colonel de securitate, și a fost secretarul Preasfințitului Vasile Hossu. Știți cum am scăpat de el? Nu știți.

(Pr. C.S.): Cum?

(G.N.): B. și-a instalat o stație de radioemisie în școala greco-catolică. B. avea doi copii. Pe unul l-a pus acolo la stație: tot ce vorbeam noi, totul se asculta și era recepționat. Și-i spune mie Preasfințitul Vasile Hossu - „Doamne, hodinește-l unde ești, că acela a fost un om sfânt, dar modest-! Dragă Nicoară, dar nu mă lasă nici pe mine să intru în camera aia”. Eu, care lucrasem în domeniu acesta, întrebam: „... Dar cum se poate așa ceva?”

Și atunci când a fost Revoluția, erau acolo toți la grămadă, preoții toți care au fost, nu mai știu cine era... M-am pus în genunchi în fața lui, înaintea tuturor. „...Domnule colonel, te rog, în numele lui Dumnezeu, părăsește-ne și du-te în focul iadului să nu te mai văd pe aici!” Astea au fost cuvintele cu care a plecat B. de acolo. Și-a dus stația, totul, și a dispărut totul. Acesta a fost B.! Mai apoi, îmi trimitea vorbă, - mai are tupeul! O fi credincios, eu îl iert, să-l ierte Dumnezeu! Să vină acum, nu prea vine la noi, căci merge la romano-catolici -. Prin preot B., mi-a trimis vorbă să-l las în pace, să nu mai leg de viața lui... A stat acolo pe capul nostru câțiva ani... Dar asta a fost... Ai ce-i face?

Incendiul [15/2/2006]

(G.N.): Acuma sunt într-un stadiu pe care nu-l mai pot exprima. Eu nu mai sunt ceea ce am fost. Dez-

(continuare în pag. 16)

(urmare din pag. 15)

astrul acesta al focului mi-a schimbat complet viziunea asupra a tot ceea ce mă înconjoară și sunt eu. Eu numai prin minunea lui Dumnezeu am scăpat să nu mor în foc. M., nepotul meu, care a fost aici, a fugit după pompieri și a alertat vecinii că arde. Eu m-am chinuit să duc apă din baie să sting focul. Și m-am dus o dată, m-am dus a doua oară; focul a început să crească mai puternic. Și când m-am dus a treia oară, s-a blocat ușa pe mine și n-am mai putut ieși din camera asta de jos, unde s-au aprins hainele pe mine și am început să ard. M-am ars pe față, pe corp, pe mâini: tot am fost ars! Dar parcă Dumnezeu mi-a luat toate [durerile], doar piciorul acesta mă chinuie. Atâta mai țin minte că la un moment dat am căutat ușa, și în loc să ajung la ușă am ajuns în colț, la geam: și atunci mi-am dat seama că ușa era în sens invers. Atunci am încercat să mă târăsc către ușă: ardea și covorul și ardeam și eu. N-am mai ajuns la ușă. A început să-mi fie dulce în gură, și să vină un somn adânc, o moleșeală; ...și așa mă simțeam de bine...! Fumul m-a înecat: se aprinsese o saltea. Era un fum negricios, care mi s-a lipit de plămâni și n-am mai putut respira. Nu mă mai durea nimic, dar eu ardeam. Dacă M. nu venea până numeri la 10, eu eram mort! Și am auzit ca prin vis când a strigat M. tare: „Unde ești, bunicule?!”; aici era fum, ardea, dincolo, fum. Și aici, totul a fost negru. Și când a deschis ușa, flacăra mare de acolo a tăbărât pe el. Cumva m-a văzut că eram la pământ. M-a apucat de o mână și m-a tras, iar acum numai mai pot ridica mâna bine. Așa am scăpat cu viață!

Și acum am ajuns la sacrificiul focului [se emoționează]. Nu știu cum am scăpat! Și acuma mă întreb: „Doamne, ce trebuie să mai fac? Te rog, dă-mi sănătate, să mă mai pot mișca cu piciorul acesta”. Pentru că piciorul acesta mi-a ars: un ciorap de păslă: pâsla s-a ars, iar eu n-am simțit că arde, și a ars toată carnea până la os. Și aici toate degetele îmi erau libere, erau numai os, nu era carne pe ele și toți nervii. Iar din 15 februarie [2006] până acum, nu reușesc să se vindece. Am niște dureri groaznice, pentru că e centru nervos acolo.

Eu ți-am spus necazul meu prin care am trecut. Nu mi-a rămas nimic: cămăși, pantaloni, haine: tot, tot, tot a ars, scrum. Ceea ce port acum, sunt haine căpătate. Fiecare a încercat să mă ajute, dar nu mai am nevoie decât de ajutor spiritual: ca Dumnezeu să îmi dea putere ca să pot să rămân devotat cauzei Bisericii lui Cristos și mă întreb: „Doamne, ce mai vrei de la mine? Ajută-mă, acuma!”

Cugetări despre preoție

...Mare funcție are preotul! Și în biserică, predica este aluatul care fermentează în sufletele oamenilor. Asta este părerea mea! Nu o spun cu patimă, nici cu un scop că nu am.

Preotul este reprezentantul lui Isus prin comportament, prin voce, prin atitudini. Nu numai în biserică,

ci peste tot. Să fii preot e mare lucru! Noi nu dăm importanța care să cuvine unui preot. Noi trebuie să ne gândim! Extraordinară îi e importanța, dom 'le! ...Să fii chemat ca preot, dom 'le... Preotul este reprezentantul lui Isus pe pământ. Păi dă-ți seama, dom 'le, dar preotul este și o personalitate, e ceva ieșit din comun; nu mai faci parte din tagma oamenilor, faci parte din cea a supranaturalului! Numai fizic, ești între oameni. Dar ești cu spiritul și cu dragostea sufletească mai Sus. ...Dar nu trebuie să privești de sus. Trebuie să privești de jos, căci Isus nu și-a adus savanți în jurul Lui, nu, și-a luat niște amărăți de pescari proști; numai doi au fost mai deștepți dintre ei. Dar a cucerit lumea?! Cam așa merge și în jurul Bisericii. Nu știu dacă nu vorbesc prostii.

Grea sarcină au preoții, foarte grea. Nu există mai grea sarcină, decât să-i redai unui om bucuria sufletului, să fie bucuros în suflet, să nu le dai pe alelalte, dar să fie bucuros! ...Chiar dacă n-are ce mânca, decât o coajă de pâine, și atunci...! Trebuie să găsim o cale să putem pătrunde și intra în inimile oamenilor.

Numai pentru 20 de minute. O predică prea lungă nu-i bună. Nici prea scurtă. Totdeauna să îmbinăm trecutul și învățăturile Mântuitorului, cu practica zilei. Că orice faci, tot la blid mergi și mănânci. Orice ai făcut toată ziua, bune, rele, dacă te duci tot mănânci la blid. Ei, blidul ăla, sfințenia sufletului, aia trebuie păstrată. E nevoie de hrana aia pușină, mana aia cerească, pe aceea, preoții, trebuie s-o dați din suflet pentru credincioși. Căci sunt acolo oameni cu credință, dar trebuie să le-o dai, pentru a-i întări pe măsura priceperii lor. Sunt și aceia care-s trecuți de ani și mânați de vitregiile vieții, există bolnavi, sunt și sănătoși, sunt și unii cu dureri familiale, că astăzi tată cu fiu, și mamă cu fiică nu se împacă, această lume aici trebuie căutată.

Cugetări despre tineri

Cum îți explici că nu mai vezi tu tineri la biserică, numai când vin cu școala? Dar nu-i treabă, dom 'le!

Mama cu bunică, sau fată cu bunicul, ori bunicii cu copii mai mari, ăia de școală, clasa cinci, șase, unde stau ei dumineca? Ce fac dumineca de dimineața de la 10 până la 11? Ce fac? Imaginați-vă ce fac. Ori se uită la televizor, ori dorm, în cel mai bun caz. E ora Domnului, aceea e ora lui Dumnezeu, ora sufletului, și atunci trebuie să fii prezent! Dacă nu poți să fii acolo, chiar stând acasă o să ascuți o muzică bisericească sau o muzică ce îți place. Că tineretul ăsta știi cum e. Se mai scapă, tinerii vor: vor să bată, să danseze. Tinerii să meargă în cor, să întregească corul, dom 'le! Acolo trebuie să faci tinerii. Un tânăr nu se poate ruga cât se roagă un om în etate. Trimiți acolo femei care se roagă cu suflet!

Cugetări despre bătrâni

Trebuie respectați bătrânii. Nu că sunt eu bătrân.

(continuare în pag. 18)

Pelerinajul național la Sanctuarul Martirilor și Mărturisitorilor români ai secolului XX din Sighetu Marmăției

În zilele 8-9 mai 2026, s-a desfășurat Pelerinajul național anual la Sanctuarul Martirilor și Mărturisitorilor români ai secolului XX din Sighetu Marmăției.

Pelerinajul s-a deschis vineri, 8 mai, cu rugăciunea Adorația Euharistică la Memorialul Victimelor Comunismului și al Rezistenței, urmată de vernisajul expoziției „Fericiții Episcopi Martiri Greco-Catolici Români”, în incinta Memorialului.

Sâmbătă, 9 mai, de la ora 9:00, a avut loc procesiunea de la Memorialul Victimelor Comunismului și al Rezistenței (fosta închisoare din Sighetu Marmăției) până la Cimitirul Săracilor, iar de la ora 10:30, Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie Arhierescă, celebrată în fața Sanctuarului în construcție.

A celebrat Preasfinția Sa Vasile Bizău – Episcop al Eparhiei de Maramureș, împreună cu Preasfinția Sa Virgil Bercea – Episcop al Eparhiei de Oradea, Preasfinția Sa Ioan Călin Bot – Episcop al Eparhiei de Lugoj și Preasfinția Sa Cristian Crișan – Episcop Auxiliar al Arhiepiscopiei de Alba Iulia și Făgăraș. S-au alăturat în celebrare preoți din Eparhia noastră și din alte Eparhii.

„Adevărul vă va face liberi!”, a afirmat PS Virgil Bercea în cuvântul de învățătură rostit, reluând cuvintele Mântuitorului din Evanghelie și completând în continuare: „Aici la Sighet, lanțurile, adevărul și libertatea capătă chipul episcopilor, chipul oamenilor politici, al istoricilor, capătă chipul preoților, chipul martirilor acestui neam, care cu toții au trecut prin pușcăriile de la Sighet. Ne aflăm aici, la Cimitirul Săracilor, un loc al tăcerii, un loc al strigătului durerii, un loc al morții, dar

și al biruinței. Au vrut să li se piardă urma tuturor, dar ei astăzi ne-au răspuns prezent”.

Preafericirea Sa Claudiu Pop, Arhiepiscop Major, a transmis un mesaj, care a fost citit în fața pelerinilor de către părintele Florin Fodoruț, vicar general: „Acest pelerinaj este o adevărată liturghie a memoriei. Aici Biserica își contemplă martirii ca prezențe vii pe drumul credinței, sfinți și călăuze care continuă să lumineze drumul vieții noastre.

„Vă mulțumesc dumneavoastră tuturor pelerinilor. De când am început construcția Sanctuarului motto-ul nostru este: Cărămidă cu cărămidă ajungem Sus!. Dumneavoastră sunteți pietre vii ale Bisericii și iată că am ajuns sus cu construcția, dar vrem să ajungem și mai Sus, până la Cer. De acum nu se vor mai vedea cărămizile, ci se va vedea jertfa și oferta fiecăruia dintre dumneavoastră”, a încheiat Episcopul de Maramureș, Preasfinția Sa Vasile Bizău.

Biroul de presă al Episcopiei Greco-Catolice de Maramureș
<https://episcopiamm.ro>

(urmărire din pag. 17)

Pentru că ei sunt seva. Ei sunt mustul, bătrânii. Când privești în biserică, la asta să fii atent. Uite-te mai deasupra. Unde e zăpadă și unde e brumă, și unde e negru. Și hai să vezi că negru e puțin. Brumă mai iese ceva, dar apoi zăpadă este destul. Asta trebuie să fie optica!

Și acum eu tot aud că eu m-am dus la o întrunire a Asociației „Vârsta a Treia”. Am luat acolo cuvântul: „Nu vă supărați, părinte dragă, vârsta a treia este vârsta ultimelor zile ale vieții. Vii și-mi scoți din Biblie, și-mi faci filozofia Bibliei acum, la vârsta a treia, dom ‘le, și te legi de un citat...”.

Cugetări despre simplitate și credință

Noi încercăm să ne perfecționăm, dar suntem

departe...

Nu știu unde am auzit sau am citit că un preot bătrân, un savant, mare credincios, când a văzut -într-o biserică- credincioșii rugându-se, și-a spus: „Doamne, dă-mi credința acestora ce se roagă în biserică. Dă-mi credința lor, că eu știu prea multe...!”

(Pr. C.S.): Lucrurile acestea le cugetați dumneavoastră sau le-ați citit undeva?

(G.N.): Nu, le văd!! Nici nu le-am citit, eu așa le văd! Pentru a merge înainte... Că nu-i static nimic, totul merge înainte. Acum lumea s-a mai schimbat, lumea s-a mai emancipat, acum tendința e mai așa și așa...

Bine, dragă. Îți mulțumesc că ai venit și că m-ai vizitat.

Conferința internațională a Uniunii Mondiale a Profesorilor Catolici - Oradea, 23–27 mai, 2026

Episcopia Greco-Catolică de Oradea a găzduit, în perioada 23-27 mai 2026, **Conferința internațională a Uniunii Mondiale a Profesorilor Catolici (UMEC-WUCT)**, desfășurată sub tema **„Educația ca misiune: colaborare și schimb de bune practici între statele membre”**. Evenimentul a reunit la Oradea profesori, reprezentanți ai organizațiilor catolice și invitați din mai multe țări ale lumii, într-un context de reflecție și dialog dedicat provocărilor contemporane ale educației și rolului pe care școala și profesorii îl au în formarea noilor generații.

Conferința a avut loc la invitația Preasfinției Sale Virgil Bercea și s-a înscris în preocuparea constantă a Bisericii pentru susținerea unei educații întemeiate pe demnitatea persoanei, responsabilitate și solidaritate. Au participat delegați din Italia, Belgia, Franța, Germania, Statele Unite ale Americii, Filipine, Chile, Slovacia, Slovenia, Georgia, Malta și Congo, precum și Înaltpreasfinția Sa Vincent Dollmann, arhiepiscop de Cambrai (Franța) și asistent ecleziastic al UMEC-WUCT.

Pe parcursul celor cinci zile, participanții au luat parte la celebrări liturgice și momente de rugăciune în Biserica „Schimbarea la Față” – Velența, Catedrala Greco-Catolică „Sfântul Nicolae” și Bazilica Romano-Catolică „Ridicarea la Cer a Fecioarei Maria”, animate de elevii Liceului Greco-Catolic „Iuliu Maniu” și ai Liceului Teologic Romano-Catolic „Szent László” din Oradea. Programul a inclus, de asemenea, sesiuni de lucru, mese rotunde și întâlniri dedicate cooperării internaționale în domeniul educației, desfășurate în *Aula Magna* a Seminarului Teologic Greco-Catolic „Sfinții Trei Ierarhi”, precum și vizite la instituții de învățământ și obiective culturale din oraș.

Deschiderea oficială a conferinței, deschisă publicului, a avut loc luni, 25 mai 2026, de la ora 10.00, la Primăria Municipiului Oradea, în prezența reprezentanților Bisericii, ai autorităților civile și ai mediului academic și educațional. Au luat cuvântul: Înaltpreasfinția Sa Giampiero Gloder, Nunțiu Apostolic în Româ-

nia și Republica Moldova, Preasfinția Sa László Böcskei, episcop romano-catolic de Oradea și președinte al Conferinței Episcopilor din România (CER), domnul Ciprian Olinici, ministru al Secretariatului de Stat pentru Culte, domnul Florin Birta, primar al Municipiului Oradea, domnul prof. univ. dr. habil. Constantin Bungău, rector al Universității din Oradea, doamna prof. Moruț Liana, inspector școlar al Județului Bihor, prof. dr. Jan De Groof, președinte al UMEC-WUCT și PSS Virgil Bercea, gazda evenimentului.

Într-o perioadă marcată de tensiuni sociale, conflicte și transformări culturale profunde, conferința de la Oradea și-a propus să ofere un spațiu autentic de întâlnire și reflecție asupra misiunii educației în societatea contemporană. Temele abordate au evidențiat necesitatea unei educații orientate spre pace, cooperare, respect față de persoană și responsabilitate față de mediul înconjurător, reafirmând rolul profesorului ca martor al speranței și formator al conștiințelor.

Potrivit pr. Paul Popa, din cadrul Biroului Pastoral al Episcopiei Greco-Catolice de Oradea, asistent spiritual pentru Europa în cadrul UMEC-WUCT și membru al Comitetului Executiv, întâlnirea a reprezentat și un semn de susținere pentru profesorii care își desfășoară misiunea educativă adesea în condiții dificile și insuficient recunoscute. În acest context, au fost readuse în atenție și cuvintele adresate de Papa Leon al XIV-lea educatorilor, chemați să fie „pelerini ai speranței” și „promotori ai demnității, dreptății și încrederii”.

Prin organizarea acestei conferințe internaționale, Episcopia Greco-Catolică de Oradea a reafirmat importanța colaborării dintre Biserică, școală și societate și susține promovarea unei educații care să pună în centrul său persoana umană, deschiderea către dialog și valorile Evangheliei.

Papa Leon al XIV-lea: un an de pontificat

Papa, după alegere (8 mai 2025)

Papa se roagă în fața monumentului dedicat victimelor exploziei din portul Beirut

Papa în timpul procesiunii „Trupul și Sângele Domnului”

Leone poartă crucea Jubileului alături de tinerii de la Tor Vergata

Papa într-o parohie din Roma

Leone al XIV-lea se roagă la mormântul Sfântului Francisc

Papa în vizită la închisoarea din Bata, în Guineea Ecuatorială

Mângâierea unui copil bolnav

Leone al XIV-lea îmbrățișează o fetiță în timpul unei liturghii în Camerun

Papa Leon al XIV-lea

<https://www.vaticannews.va>